

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)**

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1225

Ταχ. Δ/νση: Νίκης 10, 3ος όροφος
10563 Αθήνα
Πληροφορίες: Αθανάσιος Παπαηλιού
Τηλέφωνο: 210 3742069
Email: a.papailiou@minfin.gr

Προς: Ε.Υ.Δ. Προγράμματος.
«Νότιο Αιγαίο»
Σάκη Καράγιωργα 22,
Ερμούπολη

**Θέμα: Γνωμοδότηση για την ύπαρξη ή μη στοιχείων Κρατικών Ενισχύσεων σε πράξεις
προς ένταξη στην πρόσκληση με τίτλο «Εξοπλισμός τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»**

Σχετ: Το από 21/09/2026 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Υπηρεσίας σας (αρ. πρωτ. εισερχομένου ΥΠΕΘΟΟ 149556/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1225/21-09-2026).

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού με το οποίο μας κοινοποιήθηκε, προς γνωμοδότηση αναφορικά με ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης, το σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Εξοπλισμός τριτοβάθμιας εκπαίδευσης», λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το σχέδιο της πρόσκλησης, η προτεινόμενη δράση αφορά στην προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού ΤΠΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προμήθεια εξοπλισμού για την εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες κτιριακές υποδομές του Πανεπιστημίου Αιγαίου διασφαλίζουν τη φυσική προσβασιμότητα ΑμεΑ, καθώς και στις εκπαιδευτικές υποδομές και εξοπλισμό που εξυπηρετούν τις απαιτήσεις των νέων προγραμμάτων σπουδών.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την πρόσκληση ανέρχεται σε 2.000.000,00€.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι το Πανεπιστήμιο Αιγαίου Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Αιγαίου.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως κρατικές ενισχύσεις ορίζονται οι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές».

Στην παρ.17 της ίδιας της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01)ορίζονται τα εξής: «Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το Δημόσιο ενεργεί «ασκώντας δημόσια εξουσία» ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές. Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Σε γενικές γραμμές, εκτός των περιπτώσεων όπου το οικείο κράτος μέλος έχει αποφασίσει να εισαγάγει μηχανισμούς της αγοράς, οι δραστηριότητες που εκ της φύσεως τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες».

Επιπλέον στην παρ.28 της ως άνω «Ανακοίνωσης της Επιτροπής» ορίζεται ότι «Η δημόσια εκπαίδευση που οργανώνεται στο πλαίσιο του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος που χρηματοδοτείται και εποπτεύεται από το κράτος μπορεί να θεωρηθεί μη οικονομική δραστηριότητα. Το Δικαστήριο απεφάνθη ότι το Δημόσιο: δημιουργώντας και διατηρώντας αυτό το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο χρηματοδοτείται εν όλω ή εν μέρει από δημόσιους πόρους και όχι από τους σπουδαστές ή τους γονείς τους [...] δεν αποβλέπει στην άσκηση αμειβόμενων δραστηριοτήτων, αλλά εκπληρώνει την αποστολή του έναντι των πολιτών του στον κοινωνικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό τομέα».

3. Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου της ανωτέρω πρόσκλησης δύναται να θεωρηθεί ότι οι δράσεις που αναφέρονται σε αυτή αφορούν στη δημόσια εκπαίδευση, στο πλαίσιο του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Κατά συνέπεια το αντικείμενο της πρόσκλησης δύναται να υποστηριχθεί ότι εμπίπτει στα οριζόμενα του κεφ. 2.5 (παρ.28-32) «Δραστηριότητες εκπαίδευσης και έρευνας» της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107

παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), στην περίπτωση που οι δράσεις που περιγράφονται ανωτέρω στην πρόσκληση αποτελούν δραστηριότητες οι οποίες διενεργούνται στο πλαίσιο της προμήθειας εξοπλισμού για την εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στις δομές της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και με την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος είναι δημόσιος εκπαιδευτικός φορέας και δεν θα χρησιμοποιήσει τον εν λόγω εξοπλισμό για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

Επίσης συνιστάται η τήρηση χωριστού λογαριασμού, ώστε να αποκλείεται κάθε ενδεχόμενη χρήση του ποσού που δίδεται στον δικαιούχο για την κάλυψη άλλων δαπανών, πλην αυτών που αφορούν ειδικά τη συγκεκριμένη δράση (παρ. 212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) προκειμένου να αποκλειστεί η σταυροειδής επιδότηση ή η έμμεση επιδότηση άλλων τυχόν οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου του έργου.

4. Ως προς τους Αναδόχους, από τους οποίους θα γίνουν οι απαραίτητες προμήθειες στο πλαίσιο της Πρόσκλησης, για να διασφαλισθεί ότι δεν τους παρέχεται οικονομικό πλεονέκτημα, είναι αναγκαίο το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης των πράξεων τους να χορηγηθεί σε Αναδόχους επιλεχθέντες μέσω ανοικτής δημόσιας διαγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου περί ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαδικασίας (ίση μεταχείριση υποψηφίων αναδόχων, διαφάνεια, δημοσιότητα της διαδικασίας, αναλογικός χαρακτήρας του ανταλλάγματος του αναδόχου, αρχή του πραγματικού ανταγωνισμού).

Επισημαίνεται ότι, προκειμένου η προτεινόμενη δράση να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού, αυτός δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί για άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων.

5. Όπως επισημάνθηκε και στη με αρ. πρωτ. 99801/EΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 επιστολή της ΕΥΚΕ-ΧΕ, για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί με την με αρ. πρωτ. 115150/EΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.

Σε κάθε περίπτωση, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» διατηρεί την δικαιοδοσία ελέγχου της επιλεξιμότητας των δαπανών των υπό αξιολόγηση πράξεων.

6. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, έχει προσδιοριστεί ορθά στο προοίμιο της υπό αξιολόγηση πρόσκλησης το θεσμικό πλαίσιο ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το οποίο δύναται να εξεταστούν οι υποβληθείσες προτάσεις χρηματοδότησης.

7. Στο κεφάλαιο 3 «Επιλεξιμότητα» του σχεδίου της πρόσκλησης πρέπει να προστεθεί στο τέλος της παραγράφου 3.3 «με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων».

Επιπλέον στην παράγραφο 3.5 πρέπει να προστεθεί το εξής εδάφιο:

Τα Έργα θα εξεταστούν εάν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες. Επιπλέον, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει να επιβεβαιωθεί ότι, από την εθνική νομοθεσία & το κανονιστικό πλαίσιο, καταδεικνύεται πως η πράξη αφορά σε δραστηριότητα η οποία εμπίπτει στις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται.

Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την υλοποίηση των Πράξεων είναι αναγκαίο οι προμήθειες/υπηρεσίες/εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.

Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή και ειδικότερα στο περιεχόμενο του σχεδίου Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, έγγραφο το οποίο αφορά η γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ-ΧΕ βάσει των αρμοδιοτήτων της. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

